

Sygn. akt I C 80/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lipca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, I Wydział Cywilny, w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Bartosz Kasielski

Protokolant: stażysta Karina Przysło

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa A. D. (1)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł.

o zapłatę

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz A. D. (1) kwotę 13.000 zł (trzynaście tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 kwietnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz A. D. (1) kwotę 568,52 zł (pięćset sześćdziesiąt osiem złotych 52/100) tytułem kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych kwoty :
 - a) 2.120,93 zł (dwa tysiące sto dwadzieścia złotych 93/100) od A. D. (1);
 - b) 2.699,37 zł (dwa tysiące sześćset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych 37/100) od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł..

Sygn. akt I C 80/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 stycznia 2016 roku A. D. (1) wystąpił przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. o zapłatę kwoty 23.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 28 kwietnia 2015 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia w związku z negatywnymi następstwami wypadku komunikacyjnego z dnia 3 maja 2003 roku. Jednocześnie wniósł o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

(pozew k. 3 – 10)

Postanowieniem z dnia 1 marca 2016 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi zwolnił A. D. (1) od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie z dnia 1 marca 2016 roku k.58)

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 kwietnia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wniosła o oddalenie powództwa oraz przyznanie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Nie kwestionując zasady swojej odpowiedzialności, pozwana zanegowała wysokość zgłoszonego żądania, wskazując, że wypłacona w toku postępowania likwidacyjnego kwota 7.000 złotych w pełni rekompensuje roszczenia powoda związane z wypadkiem.

(odpowieź na pozew k.61 – 64)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 3 maja 2003 roku w miejscowości C., gmina S., doszło do wypadku komunikacyjnego, spowodowanego przez P. M., który kierując pojazdem marki O. (...), o numerach rejestracyjnych (...), będąc w stanie nietrzeźwości, nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, w ten sposób, że nie obserwował należycie jezdni przed pojazdem, skutkiem czego na łuku drogi wjechał lewym bokiem na przeciwny pas ruchu i doprowadził do zderzenia z prawidłowo poruszającym się w przeciwnym kierunku ruchu samochodem marki R. (...) o numerach rejestracyjnych (...), w wyniku czego m.in. A. D. (1) doznał stłuczenia głowy ze wstrząsem mózgu, raną głowy i ze złamaniem kości nosa.

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2004 roku Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli w sprawie sygn. akt II K 191/03 skazał P. M. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby.

Wyrokiem z dnia 2 lutego 2005 roku Sąd Okręgowy w Sieradzu w sprawie II Ka 4/05 utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli z dnia 9 listopada 2004 roku.

(wyrok Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli k.126 – 129, wyrok Sądu Okręgowego w Sieradzu k.130, dowód z przesłuchania powoda k.241, zeznania świadka S. D. k.116 – 117)

W chwili zdarzenia P. M. legitymował się ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł..

(okoliczność bezsporna)

Bezpośrednio po wypadku A. D. (1) był hospitalizowany w Oddziale Chirurgicznym (...) Publicznego Zespołu (...) w Z., gdzie po rozpoznaniu „C. universalis. F. nasi” został wypisany tego samego dnia do domu z zaleceniem kontroli w poradni POZ i laryngologicznej.

W dniu 10 maja 2003 roku mężczyzna zgłosił się do stacji ratownictwa medycznego w Ł. z powodu bólów i zawrotów głowy, w wyniku czego poddany został hospitalizacji w Oddziale Neurologicznym Szpitala im. (...). Przeprowadzona diagnostyka potwierdziła przebyty uraz głowy z utratą przytomności oraz złamanie kości nosa. W badaniu neurologicznym nie stwierdzono objawów ogniskowych uszkodzenia układu nerwowego. Badanie RTG czaski i klatki piersiowej nie wykazało zmian pourazowych, a zapis EEG był prawidłowy. W związku z zastosowanym leczeniem odczuwane dolegliwości uległy zmniejszeniu, a w dniu 19 maja 2003 roku A. D. (1) został wypisany do domu z zaleceniami stosowania leków.

(dokumentacja medyczna k.12 – 36, 81 – 89, 92, 100 – 104)

Z neurologicznego punktu widzenia A. D. (1) doznał urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu i złamaniem kości nosa, które nie skutkowało trwałym lub długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

Cierpienia fizyczne o istotnym natężeniu występowały około 2 – 3 tygodnie po urazie, a następnie stopniowo ustąpiły.

Przebyty uraz wymagał stosowania leków przeciwbólowych przez okres 3 – 4 tygodni, w którym to okresie mężczyzna wymagał oszczędzającego trybu życia, unikania ciężkiej pracy fizycznej oraz pomocy ze strony osób trzecich w wymiarze 5 godzin tygodniowo.

Proces leczenia zakończył się, a rokowania co do stanu zdrowia są pomyślne.

(opinia biegłego z zakresu neurologii k.153 – 157)

Z chirurgicznego punktu widzenia A. D. (1) doznał ogólnych potłuczeń i złamania nosa bez obrażeń narządów wewnętrznych i istotnej patologii chirurgicznej (brak ran), które wymagałyby leczenia operacyjnego. Stwierdzone urazy nie skutkowały trwałym lub długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

Mężczyzna nie wymagał stosowania leków poza okresem hospitalizacji. Nie występowała również konieczność wyręki ze strony osób trzecich.

Rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia są dobre.

(opinia biegłego z zakresu chirurgii k.161 – 162, uzupełniająca opinie biegłego z zakresu chirurgii k.179 – 180, 188 – 190)

Z punktu widzenia rehabilitacji medycznej A. D. (1) doznał urazu biczowego kręgosłupa szyjnego, urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu oraz złamania kości nosa, które nie skutkowały trwałym lub długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

Cierpienia fizyczne spowodowane bólem pourazowym głowy i kręgosłupa szyjnego były znaczne w pierwszych 2 tygodniach, a później zmniejszyły się do niewielkich pozwalających na podjęcie pracy fizycznej.

W pierwszym miesiącu po wypadku istniała konieczność stosowania leków przeciwbólowych.

Doznane urazy nie wymagały pomocy ze strony osób trzecich.

Rokowania co do stanu zdrowia są pomyślne.

(opinia biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej k.197 – 200)

Z laryngologicznego punktu widzenia A. D. (1) doznał uszkodzenia nosa pod postacią niewielkiego zniekształcenia nosa zewnętrznego i znacznego skrzywienia przegrody pociągającego za sobą upośledzenie oddychania przez lewy przewód nosowy.

Przebyty uraz prowadził do długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10 %.

Charakter urazu potwierdza możliwość wystąpienia cierpień fizycznych przez okres nie przekraczający 7 dni, nie uzasadnia przy tym pomocy ze strony osób trzecich.

Odczuwany obecnie dyskomfort oddechowy może zostać usunięty przez chirurgiczną korektę deformacji przegrody nosowej tzw. septoplastykę, która może przywrócić fizjologiczną drogę oddychania przez nos.

(opinia biegłego z zakresu laryngologii k.210 – 213)

Z punktu widzenia chirurgii plastycznej A. D. (1) doznał pourazowego zniekształcenia nosa powodującego stały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 10 %, który pozostaje tożsamy z uszczerbkiem stwierdzonym przez eksperta z zakresu laryngologii.

Przez okres pierwszych dwóch tygodni cierpienia fizyczne były duże, a w następnych dwóch tygodniach umiarkowane.

Doznany uraz uzasadniał stosowanie leków przeciwbólowych przez okres 3 miesięcy i wykluczał aktywność zawodową przez trzy tygodnie. W zakresie cięższych prac domowych oraz wykonania zakupów mężczyzna mógł wymagać pomocy ze strony osób trzecich w wymiarze 1 – 2 godziny dziennie przez okres 3 tygodni.

Proces leczenia zakończył się. Istnieje możliwość operacyjnej korekcji pourazowej zniekształcenia nosa wraz z plastyką przegrody nosa, którą można przeprowadzić bezpłatnie w ramach publicznej służby zdrowia.

(opinia biegłego z zakresu chirurgii plastycznej k.221 – 224, uzupełniająca opinia biegłego z zakresu chirurgii plastycznej k.235)

A. D. (1) nie kontynuował leczenia u żadnego specjalisty. W związku z urazem nosa ma w dalszym ciągu problemy z oddychaniem. Po zdarzeniu odczuwał bóle i zawroty głowy, drętwienie rąk oraz ból kręgosłupa w odcinku szyjnym. Schorzenia te były bardziej intensywne po wypadku niż obecnie, kiedy ujawniają się w pracy przy podnoszeniu cięższych rzeczy oraz w nocy (drętwienia rąk). Mężczyzna przyjmuje nadal leki przeciwbólowe w przypadku wystąpienia tego typu dolegliwości.

(dowód z przesłuchania powoda k.241)

Pismem z dnia 26 marca 2015 roku (doręczonym w dniu 27 marca 2015 roku) A. D. (1) wezwał (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w Ł. do zapłaty kwoty 70.000 złotych tytułem zadośćuczynienia w związku z wypadkiem komunikacyjnym z dnia 3 maja 2003 roku.

Decyzją z dnia 24 kwietnia 2015 roku ubezpieczyciel przyznał na rzecz mężczyzny kwotę 7.000 złotych tytułem zadośćuczynienia.

(wezwanie do zapłaty k.37 – 38, decyzja k.39)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu zebranego materiału dowodowego, w szczególności depozycji powoda, zeznań świadka S. D., załączonych dokumentów, w tym historii leczenia A. D. (1) oraz akt likwidacji szkody, a także opinii biegłych z zakresu neurologii, chirurgii, rehabilitacji medycznej, laryngologii i chirurgii plastycznej.

Złożone ekspertyzy były spójne, logiczne i wyczerpująco odpowiadały na zakreśloną tezę dowodową, a ich ostateczne wnioski nie były kwestionowane przez żadną ze stron procesu. Uwzględniając ich treść, wiedzę z zakresu medycyny każdego z ekspertów, a także wieloletnie doświadczenie w sporządzaniu opinii dla potrzeb postępowań sądowych o zbliżonej tematyce nie ujawniły się żadne okoliczności, które deprecjonowałyby ich wartość dowodową.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Na wstępie należy zaznaczyć, że zasada odpowiedzialności pozwanej nie była kwestią sporną. Bezspornym pozostaje fakt, że sprawca wypadku komunikacyjnego z dnia 1 lipca 2003 roku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł.. Nadto pozwany wypłacił w toku postępowania likwidacyjnego na rzecz A. D. (1) kwotę 7.000 złotych, co winno zostać ocenione w kontekście art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2013, poz. 392 j.t.). W konsekwencji rozważania prawne należało ograniczyć do oceny wysokości zgłoszonych żądań.

Podstawa materialno – prawna roszczenia powoda znajduje swoje źródło w art. 445 § 1 k.c. Ustawowa regulacja nie określa kryteriów ustalania jego wysokości, nie mniej jednak ma ono charakter całościowy i powinno stanowić pełną rekompensatę pieniężną za doznaną przez osobę poszkodowaną krzywdę (por. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1967 r., I CR 224/67, OSNC 1968/6/107 oraz z dnia 12 kwietnia 1972 r., II CR 57/72, OSNC 1972/10/183).

Określając wysokość zadośćuczynienia sąd powinien brać pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej przez powoda krzywdy, a zwłaszcza zakres i trwałość uszczerbku na zdrowiu, stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, prognozę na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia) oraz wpływ doznanej szkody na możliwość prowadzenia dotychczasowego trybu życia.

Pomimo fakultatywnego charakteru zadośćuczynienia, okoliczności konkretnej sprawy uzasadniają, w ocenie sądu, przyznanie go powodowi. Należy tu podkreślić, iż ustalając wysokość zadośćuczynienia, sąd w żaden sposób nie jest związany procentowym uszczerbkiem na zdrowiu ustalonym przez biegłych lekarzy. Ta okoliczność ma jedynie dać pewną wskazówkę co do wielkości zadośćuczynienia, lecz w żaden sposób jej nie przesądza. Ustalając wysokość zadośćuczynienia sąd uwzględnił stopień uszczerbku na zdrowiu (tożsamy 10 % z punktu widzenia laryngologii i chirurgii plastycznej), doznane obrażenia (uraz głowy ze wstrząśnieniem mózgu, skręcenie kręgosłupa szyjnego w mechanizmie „smagnięcia biczem” oraz uszkodzenie nosa pod postacią niewielkiego zniekształcenia nosa zewnętrznego i znacznego skrzywienia przegrody pociągające za sobą upośledzenie oddychania przez lewy przewód nosowy), rozmiar i czas trwania cierpień fizycznych zwłaszcza w pierwszym okresie po zdarzeniu, konieczność wyreki ze strony osób trzecich, ujemne doznania towarzyszące samemu wypadkowi, a także utrzymujące się problemy z oddychaniem przez lewy przewód nosowy.

Z drugiej strony należało mieć na względzie zakończony proces leczenia, pomyślne rokowania na przyszłość, brak poddania się dłuższej hospitalizacji, w tym zabiegom operacyjnym, stosunkowo krótki okres konieczności stosowania leków przeciwbólowych, wyreki osób trzecich i odczuwanych cierpień, jak również brak kontynuowania leczenia u lekarzy specjalistów oraz szybką możliwość powrotu do codziennej aktywności zarówno w sferze życia osobistego, jak i zawodowej.

W świetle powyższych okoliczności Sąd uznał, że odpowiednim dla powoda zadośćuczynieniem będzie kwota 20.000 złotych, która uwzględnia jego kompensacyjny charakter, przedstawiając ekonomicznie odczuwalną wartość i nie jest nadmierne w stosunku do aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa. Przy uwzględnieniu wypłaconej uprzednio A. D. (2) w toku postępowania likwidacyjnego kwoty 7.000 złotych ostatecznie zasądzono na jego rzecz kwotę 13.000 złotych (20.000 złotych – 7.000 złotych). W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O odsetkach sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 455 k.c. W zakresie żądania zasądzenia odsetek istotne jest ustalenie momentu, w którym dłużnik opóźnił się ze spełnieniem świadczenia. Zobowiązania z czynów niedozwolonych są bezterminowe, to znaczy termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania. Nie mniej jednak stosownie do treści art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t.), zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie.

A. D. (1) wezwał ubezpieczyciela do zapłaty kwoty 70.000 złotych pismem z dnia 26 marca 2015 roku (doręczonym w dniu 27 marca 2015 roku). W konsekwencji ustawowy termin na realizację świadczenia upłynął w dniu 27 kwietnia 2015 roku (ostatni dzień terminu tj. dzień 26 kwietnia 2015 roku przypadając na dzień ustawowo wolny od pracy). Tym samym pozwany postawił w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia od dnia 28 kwietnia 2015 roku i od tej daty przyznane zostały należności uboczne.

Wysokość odsetek została określona na podstawie art. 481 § 2 k.c. z uwzględnieniem zmiany treści przepisu, jaka nastąpiła z dniem 1 stycznia 2016 roku w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2015, poz. 1830). Tym samym w okresie do dnia 31 grudnia 2015 roku przyznano odsetki w wysokości odsetek ustawowych, zaś w okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie 1 in fine k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielnia kosztów procesu, przy uwzględnieniu faktu, że powód wygrał spór w 56 % (13.000 złotych / 23.000 złotych). Koszty procesu wyniosły łącznie 9.617 złotych, w tym po stronie powoda w kwocie 4.800 złotych tytułem kosztów zastępstwa

procesowego (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 27 października 2016 roku), zaś po stronie pozwanej 4.817 złotych (4.800 złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego - (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu sprzed nowelizacji z dnia 27 października 2016 roku oraz 17 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa). Powoda, zgodnie z powyższą zasadą powinny obciążać koszty w wysokości 4.231,48 złotych (0,44 x 9.617 złotych), skoro jednak faktycznie poniósł koszty w kwocie 4.800 złotych, pozwany powinna zwrócić na jego rzecz kwotę 568,52 złotych (4.800 złotych – 4.231,48 złotych).

W toku niniejszego postępowania wygenerowane zostały również koszty sądowe, które tymczasowo poniósł Skarb Państwa w kwocie 4.820,30 złotych, w tym 1.150 złotych tytułem opłaty od pozwu, od której powód został zwolniony, 19,44 złotych tytułem kosztów dostarczenia dokumentacji medycznej (k.97) oraz 3.650,86 złotych tytułem wynagrodzenia biegłych (k.159, 164, 194, 202, 217 i 227). Uwzględniając treść art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz zasadę ponoszenia kosztów procesu w niniejszej sprawie Sąd nakazał pobrać od powoda kwotę 2.120,93 złotych (4.820,30 złotych x 0,44), zaś od pozwanego 2.699,37 złotych (4.820,30 złotych x 0,56) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.